

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalitieteiden laitos	
Tekijä-Författare-Author Veijalainen, Tarja			
Työn nimi-Arbetets titel-Title MIELENTERVEYSKUNTOUTUJAN ASKELEITA TYÖELÄMÄÄN : Saatu tuki ja kohdatut ongelmat			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yhteiskuntapolitiikka: Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu -työ	Aika-Datum-Month and year 2010-01-15	Sivumäärä-Sidantal- Number of pages 63	
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Selvitin pro gradu -tutkielmassani mielenterveysongelmien vuoksi työkyvyttömyyseläkkeellä olevien kokemuksia työhön paluuta edistävästä, merkityksellisistä asioista sekä peilasin näitä kokemuksia palvelujärjestelmiin ja niiden mahdollisiin kipukohtiin kuntoutujan näkökulmasta.</p> <p>Haastattelin tutkielmaani varten seitsemää Mielenterveyden keskusliiton Ammatillisen kuntoutumisen tukipisteen toimintaan osallistunutta pysyvällä – tai määräaikaikaisella työkyvyttömyyseläkkeellä olevaa mielenterveyskuntoutujaa, jotka olivat matkalla työelämään tai toimivat kuntouttavassa työssä. Käytin omana analyysitapanani teemoittelua.</p> <p>Pro gradu -tutkielmaani tehdessä tuli selvästi esiin, että työelämään siirtymisessä kaivataan toisten tukea, mutta samalla myös omaa motivoitumista. Tuen saaminen lisäsi haastateltavien uskoa tulevaisuuteen ja omiin mahdollisuuksiin. Siten toivon herääminen on myös osa liikettä pois eristäytyneisyydestä kohti avoimuutta ja yhteyttä.</p> <p>Tärkeinä merkityksellisenä asiana työhönpaluu -prosessissa nousi myös eri mahdollisuuksista kokoavasti annetun tiedon merkitys, joka kuitenkin nousi esiin erityisenä palvelujärjestelmän kipukohtana. Kuntoutujan kanssa työskennellessä tulisikin informoida kuntoutujaa asioista, jotka eivät välttämättä juuri silloin ole täysin ajankohtaisia, mutta joka voi jäädä mielenterveysongelmista kärsivien mieleen ja olla myöhemmin hyvä vaihtoehto.</p> <p>Jokaisen kuntoutujan parissa työskentelevän on tärkeä pitää mielessä, että kuntoutuminen on mahdollista ja työelämään paluun tulisi olla esillä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa; tällöin mahdollisia vaihtoehtoja voisivat olla esimerkiksi työskentely Klubitaloilla tai työkeskuksissa. Haastateltavien puheesta tuli kuitenkin esiin se, että työhön paluu on liian paljon oman aktiivisuuden varassa ja oma aktiivisuus voi olla mielenterveyskuntoutujilla heikompaa kuin niin sanotun ”normaaliväestön” piirissä.</p> <p>Pro gradu -tutkielmani keskeisiä tuloksia on se, että palvelujärjestelmän ja asiakkaan välinen suhde on usein asiakasta passivoiva, koska se on palvelut ovat hajallaan, keskitettyä ohjausta ei ole ja liian paljon on kuntoutujan oman aktiivisuuden varassa. Työhön ohjaavia palveluketjuja, johon kuuluisi muun muassa koulutusta ja työnhakua tulisikin kehittää lisää.</p> <p>Matkalla työelämään ei useinkaan riitä, että levätään aikansa, vaan tarvitaan mahdollisuutta työskennellä omien voimavarojen puitteissa. Tämä ei useinkaan onnistu ns. avoimilla työmarkkinoilla, jotka eivät aina jousta esimerkiksi työajan osalta.</p> <p>Mielenterveysongelmista kärsiviä asiakkaita kohdatessa on muistettava, että mielenterveysongelmista kuntoutuminen ja työkykyiseksi tuleminen on mahdollista monipuolisella hoidolla ja kuntoutuksella. Myös hoitosuhteiden ja hoitoketjujen toimivuuteen olisi tärkeää kiinnittää huomiota.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>mielenterveyskuntoutuja työkyvyttömyyseläke vajaakuntoisten työllistyminen työhön paluu vaikeasti työllistyvät</p>			
<p>Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information</p>			